

Sgiliau Hanfodol Cymru

CYMHWYSO RHIF

Nodiadau pwysig:

1. Mae pob lefel o'r sgil yn ymgorffori'r lefelau blaenorol ac yn adeiladu arny'n nhw.
2. Rhaid darllen y ddogfen hon ochr yn ochr â'r dogfennau 'Ymhelaethu ar ofynion y dystiolaeth' a 'Diffiniadau Gorfodol Cymhwyso Rhif' sy'n rhoi manylion mandadol am bob cydran ac sy'n rhan hanfodol o'r safonau.

Lefel 2

Mae hyn yn golygu dangos eich bod yn gallu:

- defnyddio sgiliau rhif a data rhifiadol a gwybodaeth rifiadol i fynd i'r afael â phroblem neu dasg
- gwneud cyfrifiadau
- dehongli'ch canlyniadau a chyflwyno'ch canfyddiadau

a

- gwneud o leiaf un gweithgaredd sy'n dangos eich sgiliau ym mhob un o'r tri maes.

Os bydd angen i chi wneud gweithgareddau ychwanegol i fodloni holl ofynion Rh2.2 (a,b,c,ch) bydd yn rhaid i bob gweithgaredd gynnwys tasgau ar gyfer Rh2.1 a Rh2.2 neu Rh2.2 a Rh2.3.

Rh2.1 Deall data rhifiadol

Mae'n rhaid i chi roi tystiolaeth eich bod chi'n medru:

Rh2.1.1

Helpu i ganfod a disgrifio o leiaf un broblem neu dasg ymarferol yn ymwneud ag ystod o ddata rhifiadol a gwybodaeth rifiadol.

Rh2.1.2

Cadarnhau gyda pherson priodol sut yr ydych chi'n bwriadu mynd i'r afael â'r dasg.

Rh2.1.3

Casglu data a gwybodaeth rifiadol perthnasol o ystod o ffynonellau i ateb pwrpas eich tasg

Mae'n rhaid i'ch ffynonellau gynnwys o leiaf **ddau** dabl, siart, graff neu ddiagram.

Er mwyn dangos eich bod chi'n gymwys, mae angen i chi wybod sut i:

- weithio gyda pherson priodol i'ch helpu i adnabod a disgrifio'r broblem neu'r dasg a chadarnhau sut y byddwch yn mynd i'r afael â hi
- darllen, deall a chael hyd i wybodaeth mewn tablau, diagramau, siartiau a graffiau syml
- darllen a deall rhifau wedi eu cyflwyno mewn ffyrdd gwahanol
- casglu a chofnodi data o arsylwadau manwl gywir
- darllen graddfeydd ar ystod o offer i lefelau cywirdeb a roddwyd i chi

- defnyddio siâp a gofod i gofnodi mesuriadau perthnasol a gwneud arsylwadau manwl gywir
- amcangyfrif niferoedd a chyfraneddau
- deall mesurau cyfansawdd.

Rh2.2 Gwneud cyfrifiadau

Mae'n rhaid i chi roi tystiolaeth eich bod chi'n medru:

Rh2.2.1

Defnyddio dulliau priodol i gael y canlyniadau sydd eu hangen arnoch chi ac esbonio'r dulliau ddefnyddioch chi.

Rh2.2.2

Defnyddio'r data a'r wybodaeth rydych chi wedi eu cael i wneud cyfrifiadau sy'n berthnasol i'ch tasg yn ymwneud â:

- a) niferoedd neu feintiau
- b) graddfeydd neu gyfrannedd
- c) trafod ystadegau
- ch) defnyddio fformiwlâu.

Er mwyn dangos eich bod chi'n gymwys, mae angen i chi wybod sut i:

- ganfod a defnyddio dulliau a chyfrifiadau priodol i'ch tasg, gan gynnwys grwpio data pan fo hyn yn briodol
- dangos yn glir eich dulliau o gyfrifo a rhoi lefelau cywirdeb eich canlyniadau
- gwneud cyfrifiadau mewn dwy ran neu fwy â rhifau o unrhyw faint gan ddefnyddio cyfrifiannell a heb ddefnyddio cyfrifiannell
- defnyddio rhifydddeg pen wrth drafod rhifau cyfan a ffracsiynau syml
- defnyddio ffracsiynau, degolion a chanrannau a newid o un i'r llall
- cyfrifo â gwahanol symiau o arian a chyfnewid i arian tramor
- cyfrifo, mesur a chofnodi amser mewn gwahanol fformatau
- amcangyfrif, mesur a chymharu hyd, pwysau, cynhwysedd a thymheredd gan ddefnyddio unedau metrig a, lle bo hynny'n briodol, unedau imperial
- cyfrifo o fewn a rhwng systemau gan ddefnyddio tablau a graddfeydd cyfnewid a ffactorau cyfnewid bras
- adnabod a defnyddio dyluniadau 2D cyffredin o wrthrychau 3D
- datrys problemau yn cynnwys siapau 2D a llinellau cyfochrog
- gweithio allan gwir ddimensiynau o luniadau wrth raddfa
- defnyddio cyfrannedd a chyfrifo gan ddefnyddio cymarebau lle bo hynny'n briodol
- adnabod yr ystod o ganlyniadau posib mewn cyfuniad o ddigwyddiadau drwy debygolrwydd a chofnodi'r wybodaeth gan ddefnyddio diagramau neu dablau
- cymharu setiau o ddata o faint priodol gan ddefnyddio canrannau, cymedr/canolrif/modd
- defnyddio amrediad i ddisgrifio rhychwant o fewn setiau o ddata
- deall a defnyddio fformiwlâu a roddwyd i chi
- cyfrifo'n effeithlon gan ddefnyddio rhifau cyfan, ffracsiynau, degolion a chanrannau
- gwirio'ch dulliau a'ch cyfrifiadau
- canfod a chywiro unrhyw wallau
- gwirio bod eich canlyniadau yn gwneud synnwyr.

Rh2.3 Dehongli canlyniadau a chyflwyno canfyddiadau

Mae'n rhaid i chi roi tystiolaeth eich bod chi'n medru:

Rh2.3.1

Dewis dwy ffordd wahanol o gyflwyno'ch canlyniadau gan ddefnyddio siartiau neu graffiau, a thablau neu ddiagramau sy'n briodol ar gyfer eich cynulleidfa.

Rh2.3.2

Cyflwyno ac egluro'ch dulliau a'ch canfyddiadau gan esbonio sut maen nhw'n ateb pwrpas eich tasg a sut maen nhw'n briodol i'ch cynulleidfa.

Er mwyn dangos eich bod chi'n gymwys, mae angen i chi wybod sut i:

- ddeall ystyr canlyniadau eich cyfrifiadau yng nghyd-destun eich problem neu dasg
- canfod a disgrifio ffyrdd priodol o gyflwyno'ch canfyddiadau i ddwy gynulleidfa wahanol, gan gynnwys fformatau rhifiadol, graffigol ac ysgrifenedig
- creu tablau, siartiau a graffiau a'u labelu â theitlau, graddfeydd, echeli ac allweddi sy'n briodol i'ch pwrpas a'ch cynulleidfa
- defnyddio mwy nag un ffordd o gyflwyno'ch canfyddiadau, gan gynnwys fformatau rhifiadol, graffigol ac ysgrifenedig
- disgrifio'ch dulliau, pwysleisio prif bwyntiau eich canfyddiadau ac egluro sut maen nhw'n ateb eich pwrpas.

Datganiad mynediad

Efallai na fydd ymgeiswyr ag anableddau penodol yn gallu dangos eu bod yn gymwys drwy gyflwyno yr holl dystiolaeth yn y dull a nodir yn y safonau hyn.

Ar gyfer yr ymgeiswyr hyn gellir gwneud addasiadau rhesymol i ofynion y dystiolaeth lle bo hynny'n briodol. Mewn rhai achosion, mae'n bosib y gellir caniatáu eithrio. Ceir manylion pellach am addasiadau rhesymol ac eithrio ar gyfer ymgeiswyr ag anableddau penodol mewn dogfen ar wahân ar ymhelaethu.